

ТЕМА: УКРАЇНА З НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ ДО РАНЬОГО ЗАЛІЗНОГО ВІКУ

План:

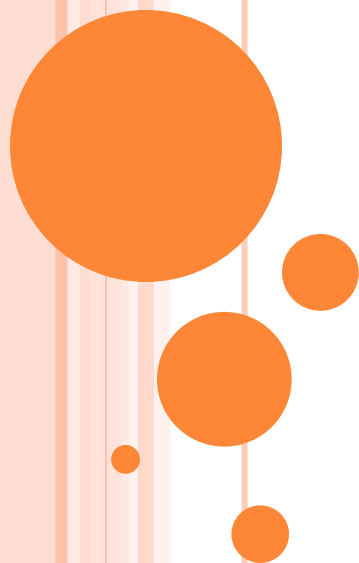
- Первісний лад на території України*
- Племена скіфів. Античні міста-держави Північного Причорномор'я*
- Походження слов'ян та їх розселення на території України.*
- Східнослов'янська держава Київська Русь (X – XII ст.)*
- Феодальна роздробленість.*
- Галицько-Волинське князівство*
- Українські землі під владою іноземних держав.*
- Річ Посполита.*

Сайт: програма до ЗНО: <http://testportal.gov.ua/prepare/>

Сайт: довідник для підготовки

<http://grammata.kiev.ua/products/1144#.Vik-PNLhDIV>

АРХЕОЛОГІЧНА ПЕРІОДИЗАЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

1. Кам'яний вік (палеоліт, мезоліт, неоліт)
2. Енеоліт
3. Бронзовий вік
4. Залізний вік

СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ.

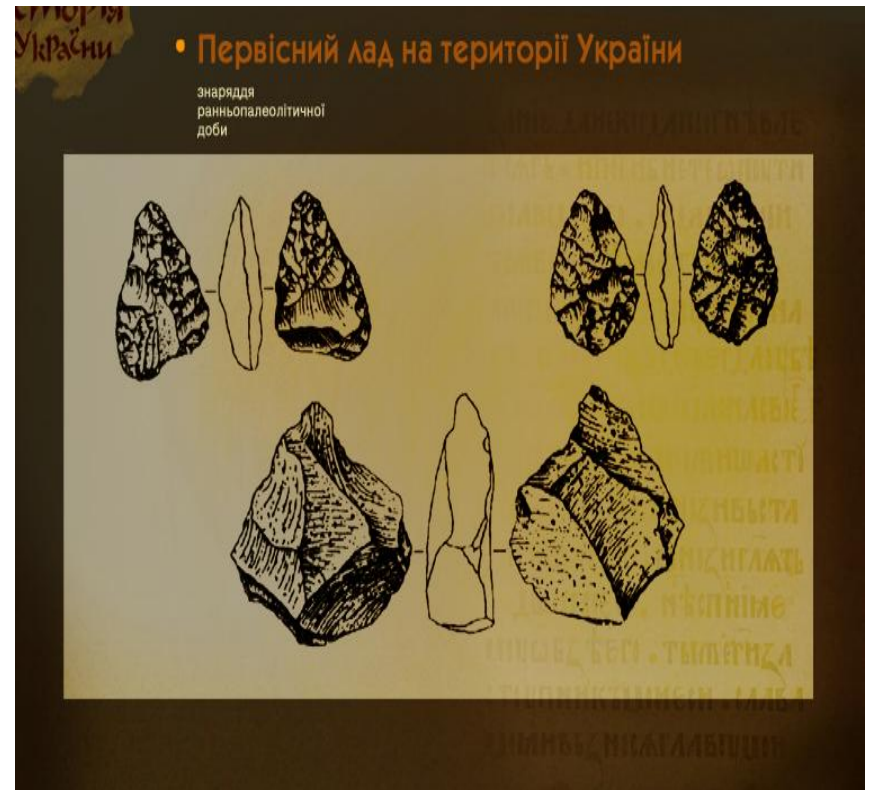
1. КАМ'ЯНИЙ ВІК (1 МЛН. ДО 4 ТИС. Р.ТОМУ)

- ▣ Заселення на території України відбулося близько 1- 1,5 млн. років тому.
- ▣ Палеоліт (давній кам'яний вік- ранній, середній, пізній) 1,5 млн. років тому – 10 тис. років тому;
- ▣ Мезоліт (середній кам'яний вік)(10 - 6 тис. років тому)
- ▣ Неоліт (новий)(6 – 4 тис. років тому)

Ранній Палеоліт

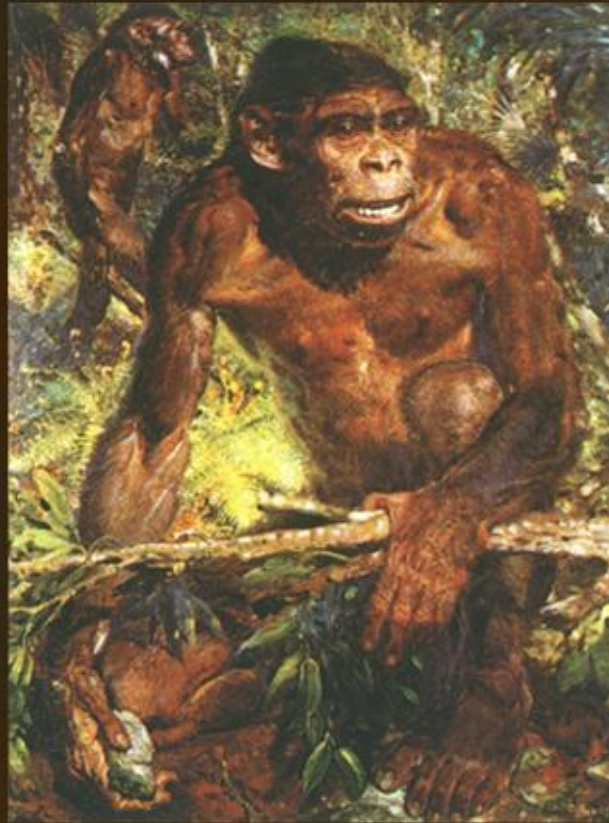
- Археологи знайшли сліди пітекантропа недалеко від с. *Королеве* у *Закарпатській області*, у районі м. *Амвросіївка* на *Донбасі*, у с. *Лука-Врублевецька* на *Житомирщині*.
- Знаряддя праці: загострений камінь, палиця-копачка, дрюк.
- Житло: печери
- Колектив: стадо
- Заняття: збиральництво та полювання- привласнювальне господарство
- Спосіб життя: кочовий

ПІТЕКАНТРОП- АРХАНТРОП- «НОМО ЕРЕСТУС»- ЛЮДИНА ПРЯМОСТОЯЧА

Історія
України

- Первісний лад на території України

пітекантроп

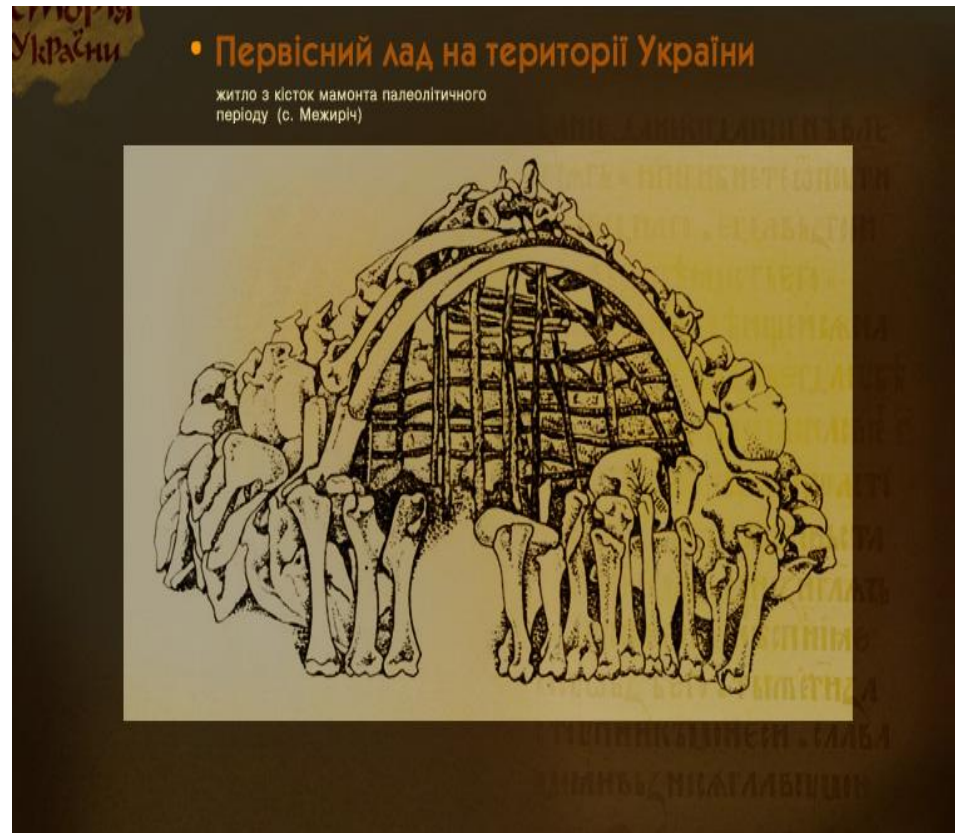

ΠΙΤΕΚΑΗΤΡΟΠ

СЕРЕДНІЙ ПАЛЕОЛІТ

- (150 тис. - 40-35 тис. років тому) з'являється **неандерталець** - людина нового фізичного типу найважливішим досягненням є використання вогню.
- Пам'ятки середнього палеоліту **с. Молодово Чернівецької області, у Криму, у басейні річок Дністра і Десни.**

НЕАНДЕРТАЛЕЦЬ- ПАЛЕОАНТРОП- «НОМО НАВІЛІС»-ЛЮДИНА ВМІЛА

НЕАНДЕРТАЛЕЦЬ

- **Людина вміла- неандерталець-**
 - *НАВЧИЛАСЯ ДОБУВАТИ ВОГОНЬ*
 - *БУДУВАТИ ЖИТЛО*
- *Заняття: полювання на великих звірів (загінне полювання), лічба, мислення, мова*
- *Знаряддя праці: ручні рубила, скребачки, проколки, кам'яні ножі, кам'яні гостроконечники*
- *Спосіб життя: кочування*
- Житло: наземне*

ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД КРОМАНЬЙОНЦІВ

КРОМАНЬЙОНЕЦЬ:

- ДОБУВАЛИ ВОГОНЬ ТА ВМІЛИ НИМ КОРИСТУВАТИСЯ*
- ЗАНЯТТЯ: ПОЛЮВАННЯ НА ВЕЛИКИХ ЗВІРІВ, РИБАЛЬСТВО, ЗБИРАЛЬНИЦТВО*
- ЗНАРЯДДЯ ПРАЦІ: РІЗЦІ, ВІСТРЯ СТІЛ, КІСТЯНІ ГАРПУНИ, ДРОТИКИ, НАКОНЕЧНИКИ СПИСІВ, ШИЛА, КІСТЯНІ ГОЛКИ*
- ЖИТЛО: НАЗЕМНІ БУДІВЛІ, ЗЕМЛЯНКИ, НАПІВЗЕМЛЯНКИ*

ЗНАХІДКИ З МІЗИНСЬКОЇ СТОЯНКИ (КОРОПСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Статуетка із бивня мамонта

Браслет з меандровим
орнаментом

- Знахідка з МІЗИНСЬКОЇ СТОЯНКИ

*Стоянка кроманьйонців у Києві - Кирилівська стоянка на вул.
Фрунзе 59-61*

ПІЗНІЙ ПАЛЕОЛІТ

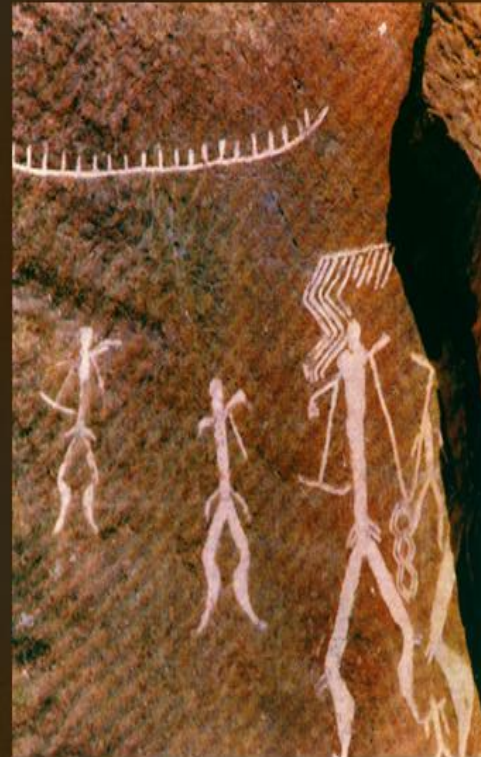
- Поява первісних форм релігійних вірувань (ритуальні дієства) і палеолітичне мистецтво (магічні малюнки, різьблення по кістці).
- Політеїзм- багатобожжя

- **анімізму** - віри в душу, якою володіє кожен живий і неживий предмет;
- **тотемізму** - віри у походження людини від єдиного пращура - тварини або птаха;
- **магії** - чаклування перед полюванням;
- **фетишизму** - віри у надприродні властивості неживих речей.

України

- Первісний лад на території України

петрогліф,
наскельний рисунок

НАСКЕЛЬНІ МАЛЮНКИ — ПЕТРОГЛІФИ
ГРОТИ КАМ'ЯНОЇ МОГИЛИ ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ, БІЛЯ М.
МЕЛІТОПОЛЯ

МЕЗОЛІТ

(10-6 ТИС. РОКІВ ТОМУ)

- Зникають льодовики, природа Європи набуває близького до сучасного вигляду, вимерли мамонти, носороги. Людина винаходить *лук і стріли, леза ножів, плоти, човни, мікро та макро літи (маленькі та великі знаряддя праці)*.
- Основними різновидами господарювання стають полювання, рибальство, приручення тварин - *собаки, свині*

МЕЗОЛІТИЧНІ СТОЯНКИ —

- Журавська на Чернігівщині, Фатьма-Коба і Мурзак -Коба у Криму, Гребеники в Одеській області.

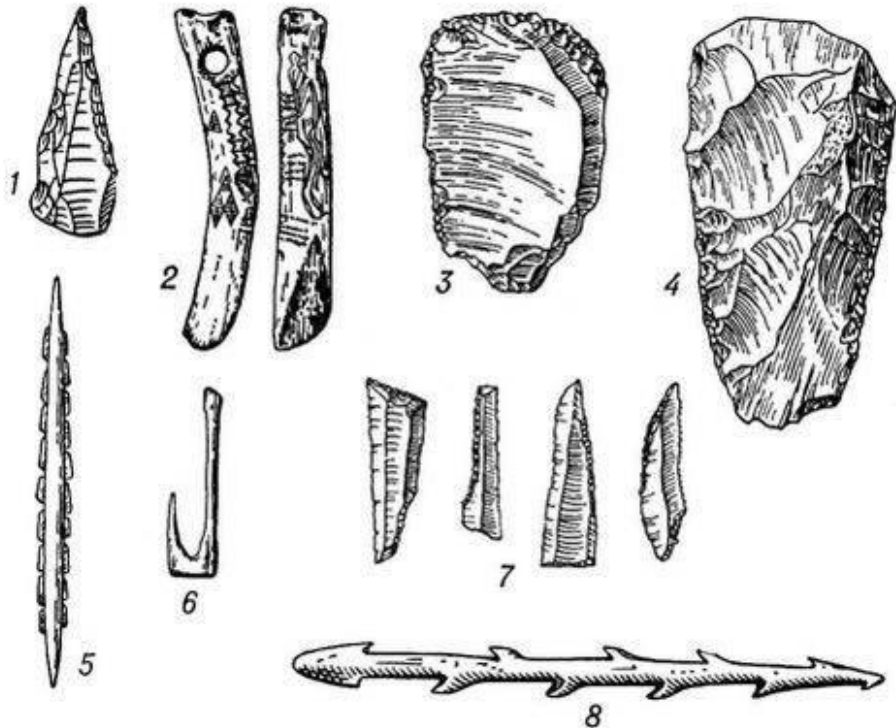

МЕЗОЛІТ:

МОДЕЛЬ ЧОВНА

□ Знаряддя доби мезоліту: 1 — кременеве вістря; 2 — копалка з рогу оленя; 3 — скребок; 4 — пила; 5 — кістяний кінчик з ім'яними вставками; 6 — гачок з кісті; 7 — ометричні ікроліти; 8 — кістяний гарпун

НЕОЛІТ

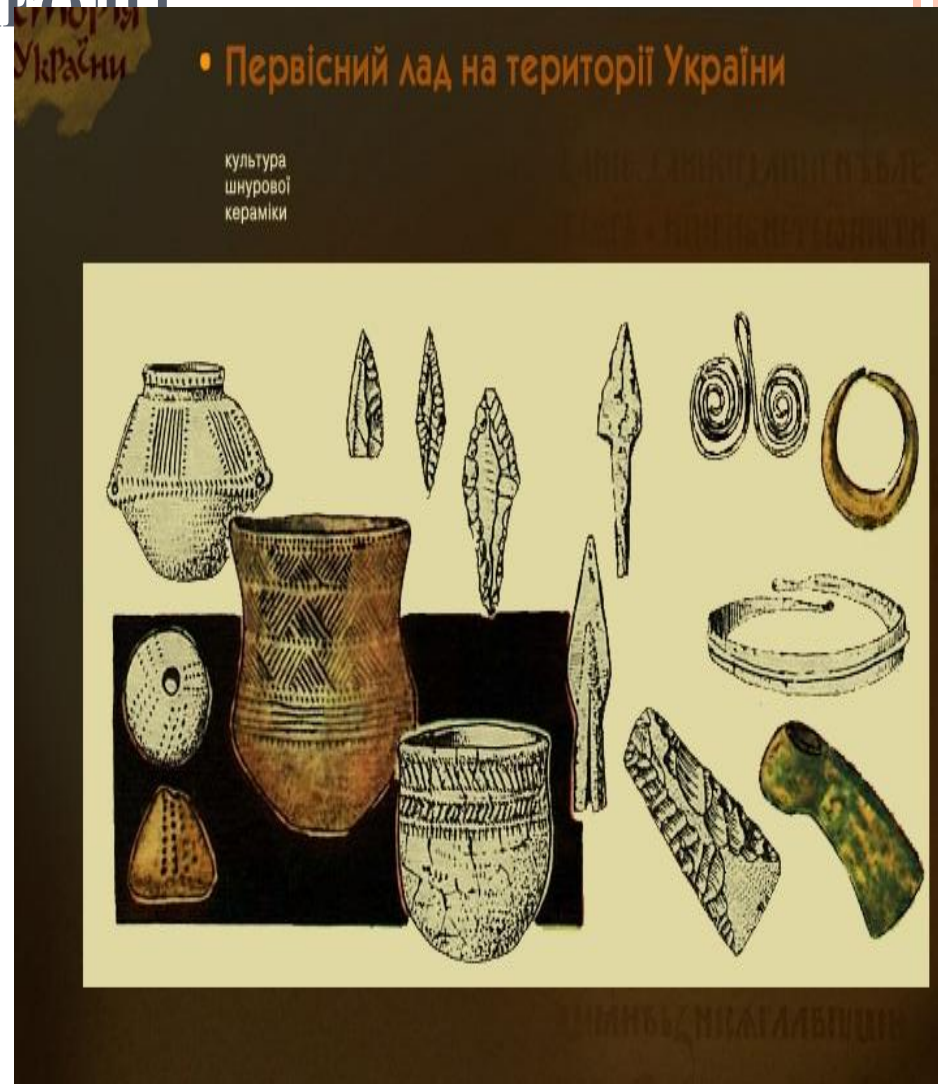
(VI-III тис. до н. е.).

- продуктивне господарство, шліфування і свердління каменю, штучні матеріали - обпалена глина, тканина, матріархату постає патріархат.
- Перехід від збиральництва та полювання (привласнювальне господарство) до землеробства та скотарства (відтворювальне господарство) : неолітична революція
- Осілий спосіб життя

2. МІДНО-КАМ'ЯНИЙ ВІК: ЕНЕОЛІТ

- мідний вік (III-II тис. до н. е.). Формуються дві основні групи племен - **землероби** на Правобережжі і **скотарі** на півдні та південному заході.
- виділяється родоплемінна верхівка, яка, привласнюючи результати праці гурту, поступово зосереджувала у своїх руках владу над ним.

МАЛЬОВАНА КЕРАМІКА ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. СТАТУЕТКА ЖІНКИ

ПОСЕЛЕННЯ ТРИПІЛЬЦІВ СТАНОВИЛО

- (від 10 до 20 тис. мешканців)
 - стоянки Майданецьке, Доброводи, Тальянки (на Черкащині)
- Матріархат
- Заняття: орне землеробство, садівництво, скотарство. Ремесла, гончарний круг, зародження металургії
- Поклонялися: богині родючості, Сонцю, Місяцю, воді, богині-матері
- НА ФОТО: МОДЕЛЬ ЖИТЛА ТРИПІЛЬЦІВ

сторінки
України

- Первісний лад на території України

трипільська
культура,
моделька
житла

Трипільську культуру

- називають культурою **мальованої кераміки**. Посуд виготовлявся у спеціальних гончарних печах, а потім фарбувався білою, червоною і чорною фарбою характерними візерунками.

3. ЕПОХА БРОНЗИ: МІДЬ + ОЛОВО = БРОНЗА (III - II тис. до н.е.)

- період появи та використання металів, виплавлення бронзових знарядь праці та зброї
- Витіснення каменю штучним матеріалом
- Приручення коня
- Поява бідних та багатих
- Поява грошей
- Держави
- Цивілізація
- Перехід від матріархату до патріархату

МЕЖІ ІСНУВАННЯ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ДАТУЮТЬСЯ

- **початком IV -
кінцем III тис. до
Н. е.** Територія від
Словаччини та Румунії до
Слобідської України, від
Чернігова до Чорного моря.
Основу становили балканські
землеробсько-скотарські
племена

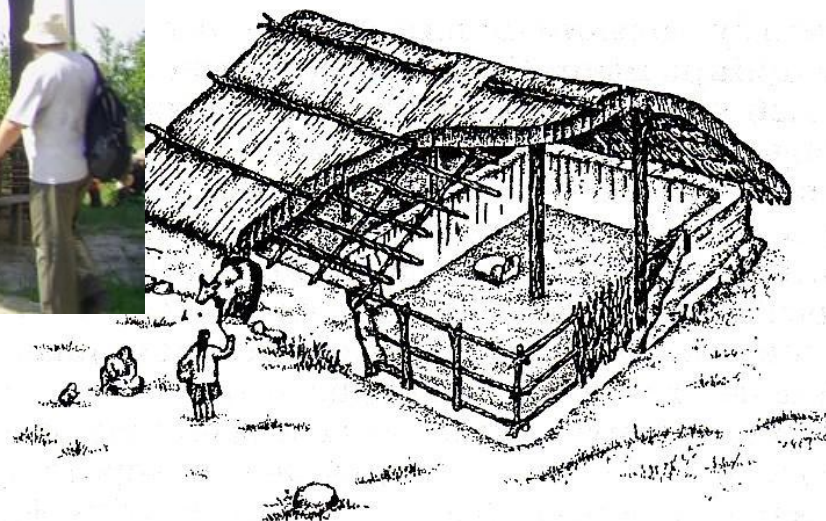
**ПРОТОМІСТА
(ПОПЕРЕДНИКИ
ВЕЛИКИХ МІСТ)
ТРИПІЛЬЦІВ**

Реконструкція трипільського поселення Коломішнина I.

Сучасний вигляд трипільського житла

Трипільське житло. Реконструкція, виконана під керівництвом Т. Пассек

3. ЕПОХА БРОНЗИ: МІДЬ + ОЛОВО = БРОНЗА (III - II тис. до н.е.)

- період появи та використання металів, виплавлення бронзових знарядь праці та зброї
- Витіснення каменю штучним матеріалом
- Приручення коня
- Поява бідних та багатих
- Поява грошей
- Держави
- Цивілізація
- Перехід від матріархату до патріархату

4. ЗАЛІЗНИЙ ВІК